

Ringkøbing-Skjern Kommune
Land, By og Kultur
Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Vestjylland
Ref. HEOSK
Den 1. maj 2026

Ansøgning om tilladelse efter Planloven til realisering af klima-lavbundsprojekt Tim Å

Formål

I et klima-lavbundsprojekt bliver kulstofrige lavbundsjorder taget ud af drift, og vandstanden på arealerne hæves. Vådgøring reducerer udledning af CO₂ og andre klimagasser fra arealerne. Klima-lavbundsprojekter bidrager til det nationale mål om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70 % frem mod 2030. Klima-lavbundsprojekter bidrager samtidig til et bedre vandmiljø, mere og bedre natur og øgede muligheder for friluftslivet.

Projekternes gennemførelse er baseret på frivillig medvirken fra lodsejere i projektområdet.

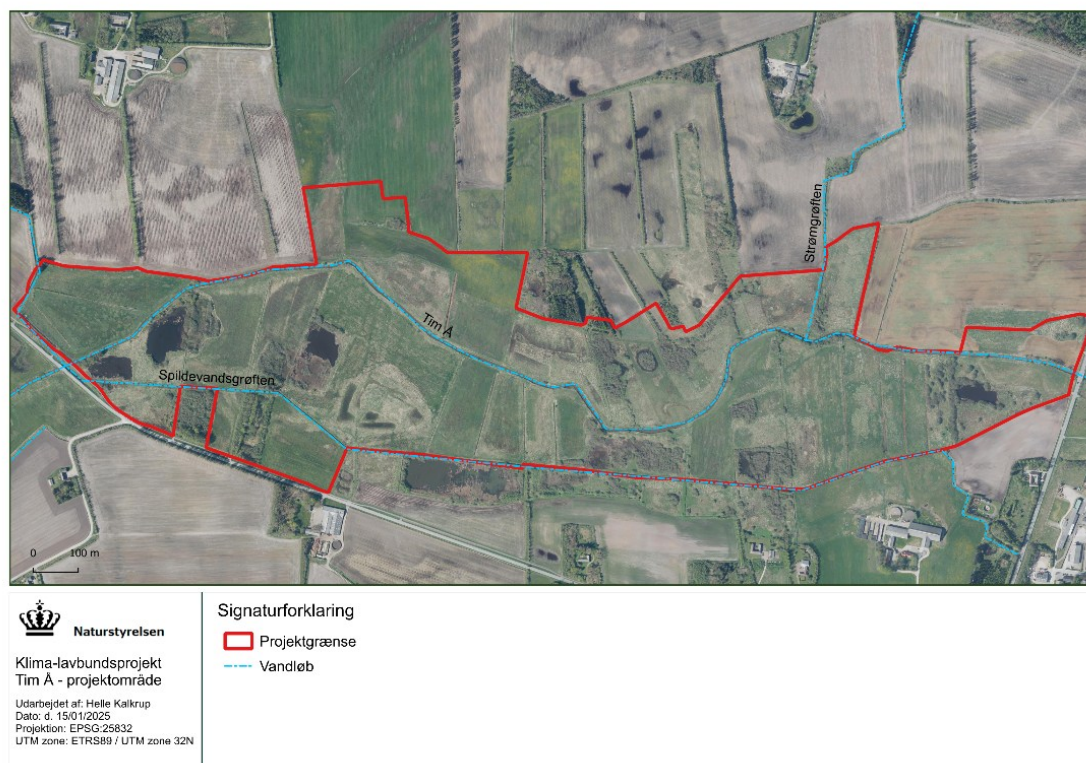
Projektbeskrivelse

Projektområdet er på ca. 87 ha og områdets eksisterende anvendelse er 51 ha i omdrift, 11 ha permanent græs og resten natur. Ud af de 87 ha er 25 ha §3 beskyttet natur. Projektområdet ligger i det åbne land primært som landbrugsområde med græsarealer. Der indgår 9 lodsejere i projektet (oversigt vedlagt), 8 private lodsejere og Naturstyrelsen Vestjylland. Området grænser op til 7 private bygningsparceller. Afstand til nærmeste byzone er ca. 150 m mod øst.

Projektområdet fremgår af nedenstående figur 1. Det omfatter ådalen langs Tim Å på strækningen ca. st. 15.800-18.405 m. Området afgrænses mod øst af Holstebrovej og mod vest af Tim Kirkevej.

Der er under udarbejdelsen af projektforslaget lagt vægt på, at der ikke foretages ændringer i Tim Å. De ændrede afvandingsforhold skyldes derfor udelukkende omlægning af eksisterende drænsystemer samt en foreslået ændring af Spildevandsgrøftens forløb.

Målet med projektet er, at der indenfor projektområdet så vidt muligt sker en reetablering af den naturlige hydrologi i ådalen ved blokering af dræn og grøfter. Dræn og grøfter i oplandet til projektområdet omlægges i det omfang det er muligt til overrisling på terræn inden for projektområdet.

Figur 1: Kort over projektområde i Klima-lavbundsprojekt Tim Å.

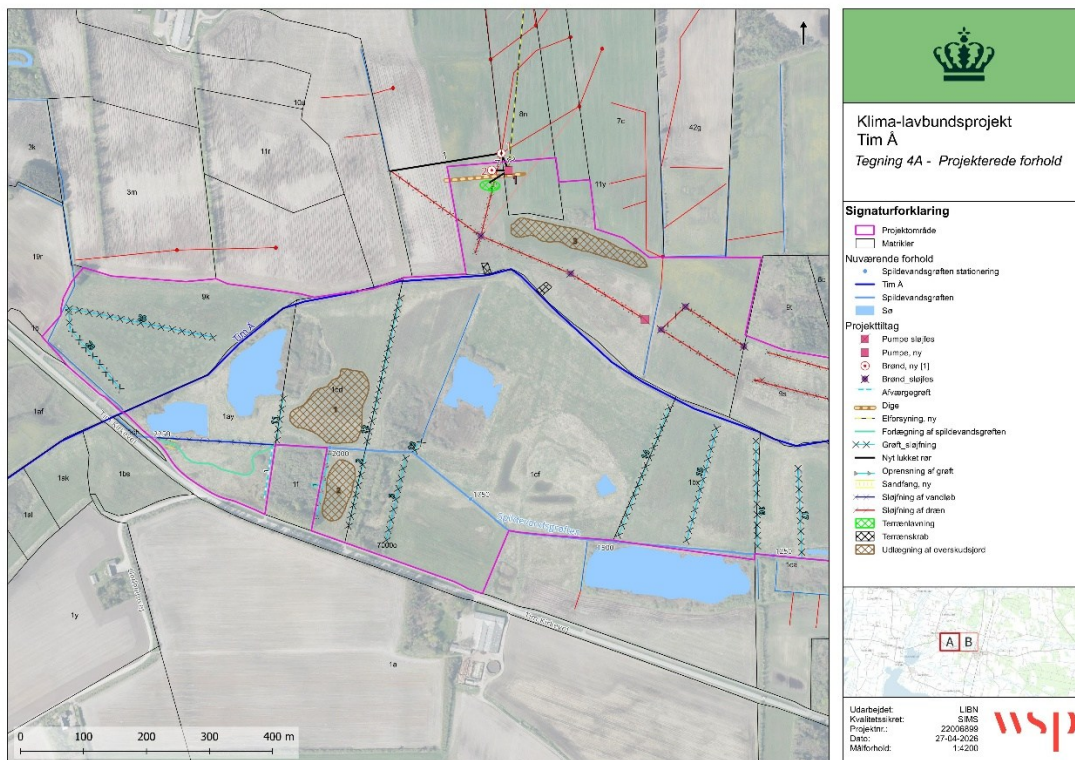
Planloven

I henhold til planloven søges om tilladelse til:

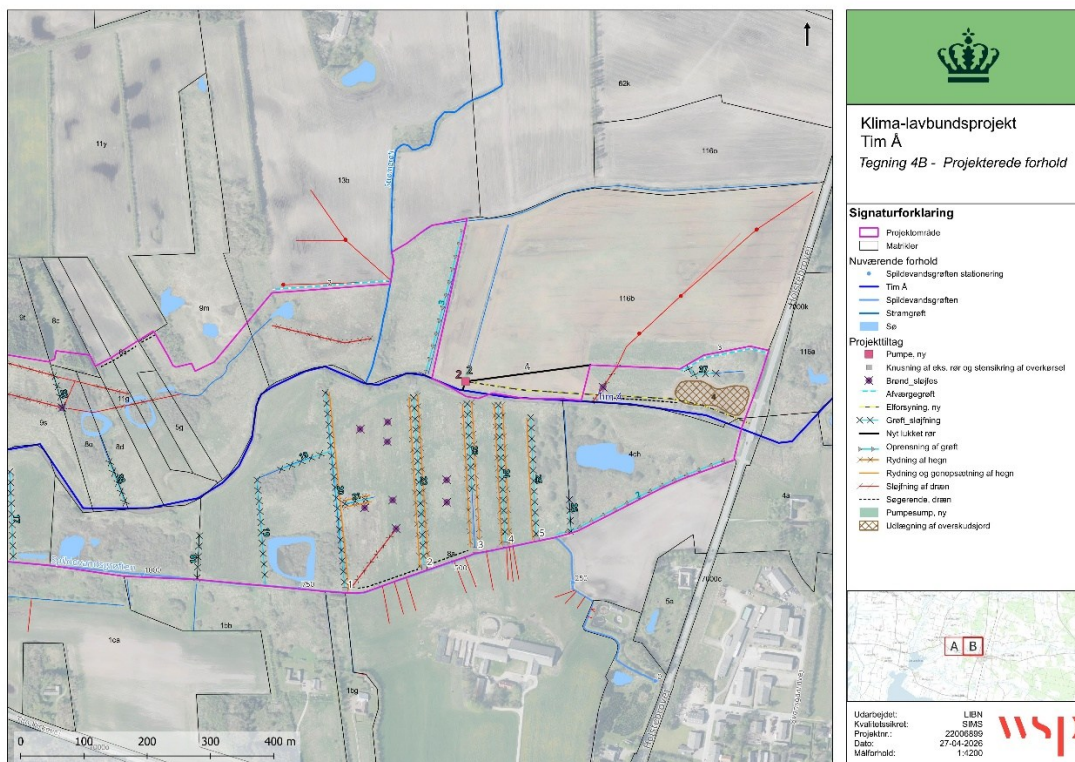
- Rydninger
- Ledningsanlæg
- Etablering af dige
- Terrænskrab og overrislingszoner
- Planering af overskudsjord

Projekterede tiltag fremgår af figur 2 og 3.

Der ansøges om tilladelse til ændret arealanvendelse indenfor projektområdet, mindre rydninger af træer og buske, etablering af ledningsanlæg ifm. etablering af 2 afvandingspumper, etablering af afværgedige på ca. 125 m, 2 terrænskrab, etablering af 4 udlægszoner til planering af overskudsjord.

Figur 2: Kort over projekttiltag i Klima-lavbundsprojekt Tim Å – vestlig del.

Figur Fejl! Ingen tekst med den anførte typografi i dokumentet.: Kort over projekttiltag i Klima-lavbundsprojekt Tim Å – østlig del.

Det meste af jorden i projektområdet er i dag i omdriftsarealer med græs til slæt og afgræsning. Med gennemførelse af projektet vil landbrugsdriften blive ekstensiveret, og der vil blive tinglyst en vådområdedeklaration med forbud mod omlægning, gødskning og brug af pesticider. Der må tages slæt og arealerne må afgræsses.

Rydninger

Rydningen omfatter nødvendig afgrøning og fjernelse af mindre træer og buske langs grøftetracéer, hvor der skal foretages sløjfninger af grøfter ved brinkskrab. Vegetationen i området består af let spredt vegetation, primært af pilekrat, mindre selvsåede træer og buske. Rydninger begrænses i videst muligt omfang, og større sammenhængende buskadsarealer friholdes fra skrab for at bevare vegetationen. I disse arealer sløjfes grøfterne punktvis. Støder entreprenøren mod forventning på større enkelttræer skal disse blive bevares.

Ledningsanlæg

Der er ifølge den gennemførte søgning i ledningsejerregistret registreret to ledningsanlæg i projektområdet.

I den nordlige del af projektområdet findes en 0,4 kW elledning, som forsyner den eksisterende pumpen ved dens nuværende placering. Eksisterende ledningsanlæg til pumpen skal fjernes og ledningen omlægges til at forsyne den nye afværgepumpe.

I den østlige del af projektområdet krydser en eksisterende telekommunikationsledning gennem projektområdet. Ledningen krydser det planlagte trace for et nyt lukket rør, der leder vand fra afværgegrøft til den nye pumpestation.

Der etableres ny strømforsyning fra en nyetableret strømboks fra RAH Nes A/S, placeret på vestsiden af Holstebrovej umiddelbart nord for Tim Å. Ny forsyningsledning til pumpen tilsluttes her og føres frem til den ny pumpestation. Forsyningskabel nedlægges med dækbånd. Traceet for den nye elledning ses på Figur 3 og længden er 465 lbm.

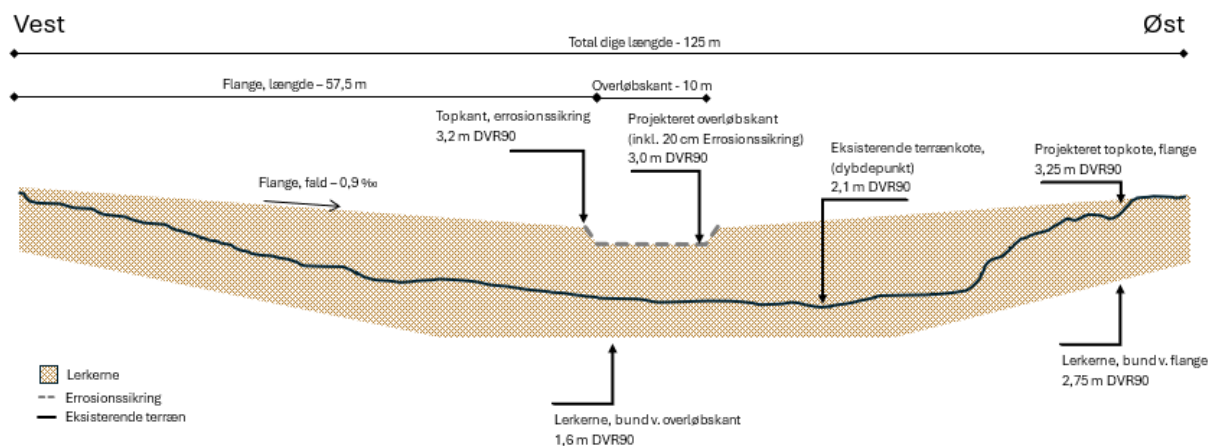
Etablering af dige

I forbindelse med etablering af pumpebrønd ID1 etableres et nyt tværgående dige på ca. 125 m med erosionssikret overløbskant i kote 3,0 m DVR90, svarende til en færdig digehøjde på ca. 1 m over eksisterende terræn. Diget skal beskytte arealerne mod nord imod oversvømmelse fra Tim Å ved store vandføringer. Principskitser for opbygning af nyt dige er vist på Figur 4 og Figur 5.

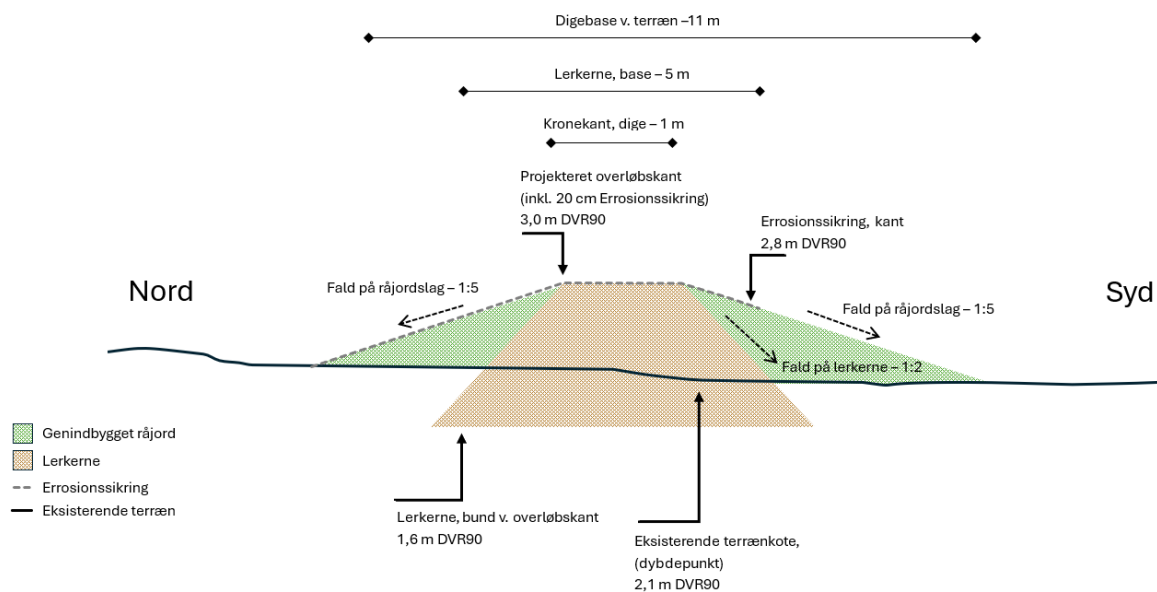
Diget etableres med et færdigt anlæg med 1:5 og en digekronebredde på 1 m. Muldlaget i digets fodaftryk afgrømmes i et 0,5 m lag svarende til 550 m³ fast mål, herefter foretages indbygning med tilkøbt lerholdig mineraljord (lerindhold 20-30 %) svarende til 525 m³ fast mål. Lerkernen opbygges med en kronebredde på 1 m og anlæg 1:1. Diget komprimeres løbende i lag af 20-30 cm for at sikre en stærk struktur. Den afgrømmede råjord genindbygges i tilsvarende lagtykkelser og med et jævnt anlæg, der sikrer de projekterede hældninger med 1:5 mod syd, anlæg 1:3 mod nord, svarende til 300 m³ oven på den komprimerede lerkernen. Råjorden afsluttes 10-20 cm over projekterede kote for at tage højde for eventuelle sætninger.

Det laveste punkt i kronekanten udformes som en 20 cm dyb 10 m bred overløbskant. Overløbskanten erosionssikres med Type II sten i et ca. 35 cm lag i overløbskantens fulde bredde inkl. flanger. Digebrinken på sydlig side erosionssikres i et 10 m bælte fra overløbskant/kronekant (kote 3,0 DVR90) til kote 2,8, svarende til, at den øverste meter af brinken sikres. Digebrinken på nordlig side erosionssikres i et 10 m bælte fra overløbskant/kronekant (kote 3,0 m DVR90) til eksisterende terræn

(kote 2,1 m DVR90), svarende til, at brinken sikres i sin fulde længde. Der erosionssikres i et lag af 40 cm ca. 5 m ud fra digefod ved overløbskanten for at vandet kan miste fart og fordele sig hvor faldet udlignes.

Figur 4: Principskitse for længdesnit af kronekant på nyt dige

Figur 5: Principskitse for tværsnit ved overløbskant af nyt dige

Terrænskrab og overrislingszoner

Den eksisterende vandløbsbalk udgør en lokal barriere for vandets frie forløb fra rislearealet til Tim Å. For at sikre, at vandet kan løbe frit mellem de lokale lavninger og dermed sikre bedst mulig opfugtning af lavbundsarealerne uden at skabe en lavvandet sø, etableres der 2 terrænskrab, der fjerner de lokale barrierer. Der terrænreguleres 193 m³ ved skrab indenfor rislezonen. Skrabene sker som angivet i Tabel 1.

Tabel 1: Etablering af terrænskrab indenfor rislezonen

ID	Kote [m DVR90]	bredde [m]	Areal [m ²]	Volumen [m ³]
1	2	10	250	112
2	2,2	10	250	81

Planering overskudsjord

Der er udpeget i alt 4 udlægsarealer (se Figur 2 og 3) på de højest placerede arealer i projektområdet til planering af overskudsjord fra de beskrevne anlægselementer. Overskudsjord planeres i lag af maksimalt 25 cm. Udlægsarealerne har en kapacitet til at modtage op til 5.688 m³. Der forventes dog kun at være behov for udlæg af 1.711 m³ overskudsjord. Der er ca. 70 % (4.149 m³) ekstra kapacitet i udlægsarealerne ift. det reelle behov. Entreprenøren har mulighed for selv at planlægge og optimere på benyttelsen af de udpegede udlægsarealer med henblik på at minimere transport af jord mest muligt. Udlægsarealernes areal og udlægsvolumen fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: Potentielle udlægsarealer indenfor projektområdet til håndtering af overskudsjord

ID	Areal [m ²]	Maks. tykkelse [cm]	Tilgængeligt udlægsvolumen [m ³]
1	9.381	25	1.413
2	3.424	25	637
3	5.499	25	1.963
4	3.979	25	1.675

Jordbalance

Der er generelt jordunderskud indenfor projektområdet, primært forårsaget af behovet for at sløjfe de eksisterende afvandingsgrøfter.

Af Tabel 3 fremgår den samlede jordhåndteringsplan for projektet. Overskudsjord udplaneres inden for projektområdet på de udpegede udlægsarealer i et lag på op til 25 cm. Der skal forventes kørsel med overskudsjord på til op til ca. 300 m (en vej).

Lokalt kan der være jordoverskud fra de enkelte tiltag. For at minimere jordkørsel i projektområdet er der udpeget 4 arealer, hvor der er mulighed for udlæg af overskudsjord.

Tabel 3: Jordbalance

Projekttiltag	Afgravning [m³]	Opfyldning [m³]
Sløjfning af grøfter ved skrab	5.017	5.017
Sløjfning grøfter med overskudsjord		568
Forlægning af spildevandsgrøft	900	
Sløjfning af eks spildevandsgrøft		550
Sandfang på ny spildevandsgrøft	420	
Afværgegrøfter	949	
Oprensning af grøfter	113	
Terrænskrab	200	
Nyt dige	300	300
Planering af overskudsjord		1.539
Udgravning af pumpeump	12	
Terrænfordybning	70	
SUM	7.974	7.974

Økonomi

Naturstyrelsen Vestjylland har som bygherre det overordnede ansvar for økonomien i projektet, som er finansieret af staten under bevillingen opført på finanslovens § 23.31.04.45. Udtagning af landbrugsjord. De deltagende lodsejere bliver økonomisk kompenseret for deres tab ved etableringen af projektet, og der er udarbejdet aftaler med hver enkelt lodsejer. Der har endvidere været gennemført jordfordeling i 2023-2025 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, og compensationen er udbetalt ifm. jordfordelingskendelserne i 2024 og 2025. Udgifter til matrikel- og skelforandringer på den nye genslyngede vandløbsstrækning af spildevandsgrøften vil blive afholdt af bygherre. Når anlæg af projektet går i gang, vil den tinglyste vådområdedeklaration træde i kraft på de kompenserede matrikler.

Tidsplan

Naturstyrelsen forventer at kunne sende projektet i udbud i foråret 2026. Den vindende entreprenør vil igangsætte anlægsarbejdet september 2026 og forventes at være afsluttet primo 2027.

Supplerende oplysninger kan findes i det vedlagte detailprojekt. Er der øvrige spørgsmål til ovenstående, eller noget der skal uddybes, er I velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Projektleder
Helle Kalkrup
+45 93 58 65 87
heosk@nst.dk